

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

XIX. Praeceptum Karoli Magni pro quodam Ioanne qui Sarracenos
debellaverat in pago Barcinonensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

custodieritis sanctum diem dominicum, omnia mala mittam super vos. Nam si custodieritis mandata mea & feceritis ea, dabo vobis benedictionem meam, & multiplicabo labores vestros usque ad abundantiam & usque ad messem, & usque ad vindemiam & pomiferum & totam substantiam, & quae cunque petieritis dabo vobis. Amen dico vobis. Si non custodieritis mandata mea, omnia mala habebitis, & addam vobis malum super quod habuistis. Et si fuerint Presbyteri aut Diaconi, ubicunque invenerint epistolam istam, legant & aperiant illam ad omne populum, frequenter admonent ut recedant ab iniquis suis operibus. Et omnis qui hoc audierit, & non crediderit, anathema sit. Ego sum Dominus Deus vester, qui crucifixus fui propter vos, ut custodiatis vosmetipsos. Per istam epistolam, quae ostendi vobis, suscipite illam, & toto corde sine dubio credite, & audite frequenter, quia non fuit ab homine scripta, neque ab angelo, neque ab archangelo, nisi de verbo meo & de suavitate mea, quia vera est scripta, & à supremo throno transmissa fuit, ut credatis. Et si vos emendare nolueritis, parate vos ad poenam mense Novembrio. Sic erit grandis metus super vos. Vermis, focus, & flamma, quatenus alios comedit vermis, & alios cremet ignis, & ceterorum, ut credatis quia mundus iste iudicatus est in grandi ruina. Iuro vos per epistolam istam quia aliam vobis nunquam mittam antequam veniat iudicium meus super vos. Educ epistolam istam per universum populum denuntiate. Finit. Ut clarus & pius Dominus noster Iesus Christus inspirare & liberare dignetur Amen. Cui est honor & gloria in secula seculorum. Amen.

XVIII.

Karoli Magni praeceptum pro Aniano Abbate monasterij Cautensis.

An. 794.
Ex archivo
monasterij
Cautensis.

Karolus gratia Dei Rex Francorum & Longobardorum ac Patricius Romanorum omnibus fidelibus nostris praesentibus & futuris. Rectum est regalis potestas illis tuitionem imperii quorum necessitas comprobatur. Igitur cognoscat magnitudo seu utilitas vestra quia vir venerabilis Anianus Abbas ex monasterio sancti Iohannis & sancti Laurentij, quod fuit constructum in locis nuncupatis Extorio & Olibegio, nostro synodali Concilio veniens una cum monachis suis Continuo, Stromundo, Lurio, cum omnibus rebus vel hominibus monasterij sui quas moderno tempore videtur possidere, se plenius commendavit, & nos sub nostra tuitione eum & monachos suos cum omnibus rebus atque hominibus suis recepimus ac retinemus, quatenus diebus vitae suae sub nostra tuitione valeant quiete vivere & residere. Propterea has literas nostras pro firmitatis studio eis dedimus, per quas omnino jubemus ut nullus quislibet de vobis neque de junioribus vestris praedicto Aniano Abbati seu monachis suis nec rebus vel hominibus illorum contingere nec inquietare, aut contra rationis ordinem calumniam generare non praesumat, nisi,

ut diximus, cum omnibus rebus vel hominibus illorum sub nostra tuitione valeant quiete vivere vel residere. Similiter concessimus ei villam Cautas sicuti Milo ad suum monasterium per suas literas delegavit, cum omnibus appendiciis suis, quatenus melius delectet ipsos servos Dei pro nobis vel stabilitate regni nostri Domini misericordiam exorare. Et si aliquae causae adversus eos surrexerint, vel homines eorum autolite fuerint, quas in promptu absque gravi illorum dispendio definire non poteritis, usque in nostram praesentiam reserventur, quatenus ante nos secundum legis ordinem accipiant finitivam sententiam. Et ut haec auctoritas firmior habeatur vel à fidelibus nostris melius conservetur, de anulo nostro eam subter sigillari iussimus.

Vindolaicus ad vicem Radonis recognovit.

Data XIII. Kalendas Augusti anno vigesimo sexto & vigesimo regni nostri.

Actum Francoforti palatio regio in Deionimine feliciter. Amen.

XIX.

Praeceptum Karoli Magni pro quodam Ioanne qui Sarrazenos debellaverat in pago Barchinonensi.

IN nomine Patris & Filij & Spiritus sancti. Karolus serenissimus gratia Dei Rex Francorum & Longobardorum ac Patricius Romanorum. Notum sit omnibus Episcopis, Abbatibus, Ducibus, Comitibus, vel cunctis fidelibus nostris tam praesentibus quamque futuris. Rectum est regalis potestas illis tuitionem imperii quorum necessitas comprobatur. Igitur cognoscat almitas vestra qualiter Iohanne ad nos veniente, & ostendit nobis epistolam quam dilectus filius noster Ludovicus ei fecerat, & per ipsum ad nos direxit. Et invenimus in ipsa epistola insertum quod Iohannes ipse super haereticos sive Sarrazenos infideles nostros magnum certamen certavit in pago Barchinonense, ubi superavit eos in locum ubi dicitur ad Ponte, & occidit iamdictos infideles, & cepit de ipsis spolia; aliquid exinde dilecto filio nostro obtulit, equum optimum & bannia optima & spatam Indiam cum techa de argento parata; & petierat in pago Narbonense villare heremum ad laborandum quem dicunt Fontes. Ille vero dedit ei ipsum villare, & direxit eum ad nos. Et cum ad nos venisset cum ipsa epistola quam filius noster ei fecerat, in manibus nostris se commendavit; & petivit à nobis iamdictus fidelis noster Iohannes ut ipsum villare, quod filius noster ei dederat, concedere fecissemus. Nos vero concedimus ei ipsum villarem & omnes suos terminos & pertinentias suas ab integre, & quantum ille cum hominibus suis in villa Fontenjoncosa occupavit vel occupaverit, vel de heremo traxerit, vel infra suos terminos, sive in aliis locis, vel villis, seu villare occupaverit, vel aprisione fecerit cum hominibus suis. Haec omnia concedimus ei per nostrum donum, ut habeat ille & posteritas sua absque illo censu aut inquietudine, dum nobis aut filijs nostris fideles extiterint. Qua-

An. 795.
Ex archivo
Archiepiscopi
Narbonensis.

tenus verò auctoritas firmior habeatur, de anulo nostro subter sigillavimus.

Gilbertus ad vicem Radoni recognovit & subscripsit.

Data in mense Marcio anno xv. & xviii. regni nostri. Actum Aquilgrani palatio nostro in Dei nomine feliciter. Amen.

X X.

Præceptum Karoli M. pro monasterio Cormaricensi.

Præceptum Domni Karoli Regis, quod fecit rogante Magistro Albino, ut duæ naves sine teloneo per regnum ejus monachis sancti Pauli concederentur.

An. 800.
Ex chartulario S. Martini Turonensis.

Karolus gratia Dei Rex Francorum & Longobardorum ac Patricius Romanorum omnibus Episcopis, Comitibus, Domesticis, Vicariis, Centenariis, seu reliquis fidelibus nostris presentibus & futuris. Notum sit quia petitiones dilectissimi fidelis nostri Albini venerabilis monasterii sancti Martini, ubi ipse pretiosus corpore requiescit, Abbas taliter concessimus, ut monachi qui sub regula sancti Benedicti conversari videntur in monasterio quod est constructum in honore sancti Pauli Apostoli in loco qui dicitur Cormaricus licentiam haberent naves duas per Ligerim fluvium & Meduanam sive Sartam & Ledum vel Viennam huc illucque pro necessitatibus dirigendi, & nullum teloneum neque de sale neque de ullis quibuslibet rebus in ullo omnino loco ipsi aut eorum homines solvere aut dare debeant. Propterea presentem auctoritatem fieri iussimus, per quam perpetualiter jubemus ut neque vos neque juniores seu successores vestri memorato venerabili viro Albino Abbati aut successoribus suis, sive monachis, aut hominibus eorum de supra scripto monasterio sancti Pauli pro ipsis navibus inquietare aut calumniam generare nec teloneum aut ripaticum ab eis nec salvaticum nec portaticum nec ullas redhibitiones requirere aut exactare ullo modo præsumatis, sed ad illum sanctum locum Cormaricum & ad fratres ipsos in elemosyna nostra nostris futurisque temporibus perpetualiter proficiat in augmentis. Et ut hæc auctoritas firmior habeatur & per tempora melius conservetur, de anulo nostro subter sigillati iussimus.

Genasius ad vicem Hercambaldi firmavit.

Data 1 v. Nonas Junij anno xxxi. & xxiv. regni nostri.

Actum Turonis in monasterio sancti Martini.

X X I.

Præceptum Ludovici Regis Aquitanorum de navibus sancti Pauli.

An. 807.
Ex eodem chartulario.

Ludovicus gratia Dei Rex Aquitanorum omnibus Episcopis, Abbatibus, Comitibus, Domesticis, Vicariis, Centenariis, seu reliquis fi-

delibus nostris presentibus feliciter & futuris. Notum sit quia concessimus Friderigo Abbati ex monasterio sancti Martini, ubi ipse corpore requiescit, ut monachis Cormaricensis monasterii, qui monasticè sub regula sancti monachorum patris Benedicti degere videntur, liceat duas naves, vel quotquot fuerint sibi necessarie, per omnia flumina in regno nostro Deo propitio discutentia absque ulla consuetudine propter suas necessitates dirigere. Ad cujus concessionis auctoritatem corroborandam hoc præfens fieri iussimus præceptum, per quod imperiali auctoritate jubemus ut nullus nostrorum presentium sive futurorum in hac regali sanctione audeat illis in aliqua parte contradicere. Et ut majorem habeat in se hoc præceptum vigorem, anuli nostri impressione sigillari iussimus.

Data vii. Idus Aprilis anno xxvii. regni nostri. Actum Cassanogelo palatio in Dei nomine feliciter. Amen.

Albo ad vicem Helizachar scripsi.

X X I I.

Anonymi scriptoris responsio ad capitula Archiepiscopi regni Francorum missa à Karolo M. anno Christi DCCCXI.

Hæc sunt causæ quas Dominus Imperator Augustus nobis ad utilitatem semper sanctæ Ecclesiæ per sacram suam mandavit epistolam.

I. CAP. Quomodo vel qualiter unusquisque Dei sacerdos plebem sibi à Deo commissam instruatur, prædicat, atque gubernat.

R E S P. Nos igitur populum nobis commissum juxta nostram exigui intellectus scientiam prædicamus & ammonemus sicut sancti jam nobis patres per illorum reliquerunt exempla, Augustinus, Cyprianus, Hieronymus, Ambrosius, Gregorius, Ephraim, Cassianus, Cassiodorus, ceterique usque modo verbi Dei prædicatores. Primum ineffabilem sanctam sacramque Trinitatem credant, fidem dogmæque ejus fideliter intelligant. Et quod debile est in Christi grege cum omni mystico foverimus medicamine, & quod sanum est favente Christi gratia cum omni lactea doctrina apostolica cupimus custodire. Et pro hoc hic plus non loquimur, ne sanctum prolixus offendant synodum sermo.

II. CAP. De omni sancti mysterio baptismatis * quo ordine debemus celebramus. * si

R E S P. Baptisimum Græcè, Latine tinctio dicitur. Et ob hoc tinctio nominatur quia ibi homo Adæ de peccato fulcatur. Et hæc sunt sanctæ Ecclesiæ sacramenta, baptismum, chrisma, corpus & sanguis Christi. Et ideo sacramenta dicuntur, quamvis corporaliter acta sint * aliquid divinitus * quia significant. Et baptismi mysterium non aliter est nisi sub Trinitatis designatione Patris & Filij & Spiritus sancti. Sicut enim in tribus testibus omne verbum, ita hoc sacramentum ternarius firmat numerus. Et propterea infans ter mergitur in sacro fonte ut sepulturam triduanam Christi trina demersio mysticè designaret. & ab aquis elevatio Christi resurgens instar est de sepulcro. Et prop-

T T et iij

An. 811.
Ex schedis v. c. Jacobi Sirmondi.